

PESTHIDEGKÜTI
WALDORF
ISKOLA

ÚJSÁG

Márciusi

II. évfolyam 7. szám

A KERESZTFA

Názáretben együtt volt néhány kisfiú, és közöttük volt a gyermek Jézus is. Arról beszélgettek, hogy ha majd felnőnek, és hivatást választhatnak, mik szeretnének lenni. Az egyik így szólt:

– Aranyműves szeretnék lenni, és pompás koronát, meg mindenféle arany holmikát készítenék királyoknak.

Egy másik józanul ezt mondta:

– Én pásztor szeretnék lenni, mindennap a szabad ég alatt legeltetném a juhokat, és amikor vihar közeledik, biztonságos istállóba vezetném őket.

A harmadik katona akart lenni, vadállatok ellen harcolni, és fényes fegyvereket forgatni. A negyedik kertész szeretett volna lenni:

– Az egész földet illatos rózsákkal és liliomokkal és színes virágokkal akarom beültetni, hogy mindenütt jó illat legyen.

Az ötödik halász akart lenni, és a tengeren hajózni, és minden nap hálót vetni. Csak egy gyermek hallgatott: Jézus. Mindnyájan ostromolni kezdték:

– Mondd el nekünk, te mi szeretnél lenni?

– Nem mondhatom el nektek – mondta ő.

De társai erősködtek, hogy adjon nekik valamilyen jelet majdani hivatásáról. Végül ezt mondta:

– Mindnyájatok hivatásából lesz valami az enyémben: aranyműves leszek, és a bölcsesség aranyát fogom kovácsolni. Pásztor leszek, és megkeresem az eltévedt juhokat. Katona leszek, és harcolni fogok a világ minden gonoszsága ellen. Kertészként magokat fogok a földbe vetni. Olyan szeretnék lenni, mint egy széles folyó, hogy minden teremtményt megvitathassak.

Elcsodálkoztak mindezen a fiúk, és az egyik ezt kérdezte:

– Honnan fogod majd azt a sok vizet venni?

Erre így válaszolt:

– Az a víz az élő Ige lesz, ami megteremtette az eget és a földet.

S amikor Jézus szavaitól minden fiú elkömlődött és gondolkodóba esett, így szólt hozzájuk:

– Kövessetek engem az erdőbe, ott megmutatom nektek azt a fát, amelyből majd trónusomat fogják készíteni.

A mezőkön és a dombokon át az erdőbe vezette őket. Ott egy különös fajtájú fa állt, amelyet a fiúk még sohasem láttak. A gyermek Jézus fölvetett egy hegyes követ, és kicsiny kereszt jelét karcolta a kéregbe.

– Ez a fa lesz egykor a trónusom, és róla tekintek majd le Jeruzsálemre.

Amikor tehát így beszélt, leült a fa lábához, és jelezte a fiúknak, hogy hagyják most egyedül. Barátai csendesen mentek hazafelé, és így beszéltek egymás közt:

– Olyan furcsa, amit mondott, és mégis, mintha minden szavában igazság lenne.

Jakob Streit

(Karácsonyi legendák)

A KERESZTRŐL ÉS KERESZTÜNKRŐL

Valaki azt mondta: „Ádám az Élet fájáról leszakítva annak gyümölcsét, a halált hozta ránk. Jézus, kilehelve lelkét a kereszt holt fáján, az örök életet szerezte vissza számunkra.”

S valóban, amikor a keresztény élet középpontjába helyezzük a keresztet, a halál és a haláltusa e könyörtelen eszközt, igazából a teljes életet, a teljes élet reményét szemléljük benne. Tér és idő keresztjén függünk – vallotta Simone Weil. Mivel azonban e kereszt valóságos keresztünk, Jézus keresztje óta tér és idő többé nemcsak életünk, agóniánk és halálunk helye, de örök boldogságunk záloga is. Azóta a kereszt árnyékában és világosságában egész emberi létünk szinte minden betűje átértékelődött. Életünk és halálunk többé nemcsak valamiféle bölcsőtől koporsóig vezető vízszintes vonal, sokkal inkább merőleges egyenes, pontosabban egyszerre mind a kettő, akár a kereszt drámai „dimenzionális totalitása”. E jelben a földi idő és az öröklét keresztezi egymást – innét fokozhatatlan drámaisága, minden gyásza és földöntúli fényessége.

Sorsunk, történetünk minden ellentmondását, élet és halál paradoxonát a kereszt két ágának feszültségében szemlélhetjük a legméltóbban. Ez az a metszőpont, ahol szinte minden fogalmunk megütözközik és megbékél. Ez az a „holt fa”, amelynek ágai közt legfőbb reménységünk, az örök élet ígérete fészkel.

Elég széttárni karunkat, hogy lássuk és belássuk: keresztre születünk. De hogy ez a kereszt „édes”, arról Jézus keresztje és egyedül az övé győzheti meg szívünket.

Pilinszky János

(Új Ember, 1975. február 16.)

A 2008/2009. TANÉV RENDJE

<i>Húsvéti szünet</i>	2009. április 9–19.
Ebédbefizetés	2009. április 20-21. hétfő-kedd
Tavaszi Hangverseny	2009. április 24. péntek
Májális sportnap	2009. május 1. péntek
Írásbeli érettségi szünet	2009. május 4. hétfő – magyar
	2009. május 5. kedd – matematika
	2009. május 6. szerda – történelem
Az osztálykirándulások időpontja	2009. május 4–6.
Ebédbefizetés	2009. május 25-26. hétfő-kedd
Országos kompetenciamérés	2009. május 27. szerda
Olimpia	2009. május 27–30. szerda–szombat
<i>Pünkösdi hétfő</i>	2009. június 1.
Diplomaosztás, a 12. o. bankettje, utolsó tanítási nap	2009. június 12. péntek
Bizonyítványosztás, a 13. o. ballagása, tűzugrás	2009. június 18. csütörtök

A **hetedik osztályban** ősszel volt a felfedezések-epocha, először ebből közlünk egy kis ízelítőt, majd a geometria-epocha munkáiból mutatunk meg párat.

Marco Polo életéből

Marco Polo és édesapja sok-sok helyen járt,
Láttak tizenkét őszt, tavaszt és nyárt,
Több éven át szolgálták ugyanazon kánt,
S nem okoztak neki semmiféle kárt.

E kán furcsa ember volt; mondhatni keresztény,
(Sajnálom, ez elfogadott történelmi tény!)

A kán írt egy levelet, utasítást, írást,
A pápától kért keresztényi tanítást.

Bár a pápa levelet, kérelmet kapott,
Nem adott százat, csak négy kisebb papot.

„Sebaj – gondolta magában Marco –,
Megtanultam utazni, ez az egy már jó!

Beállok a kánhoz, hírhozónak, -vivőnek,
Szolgállok, míg egy magból erdőségek nőnek.”

De a kán sem él örökké, így akará Isten,
Bár keresztény volt, élni joga most már neki sincsen.

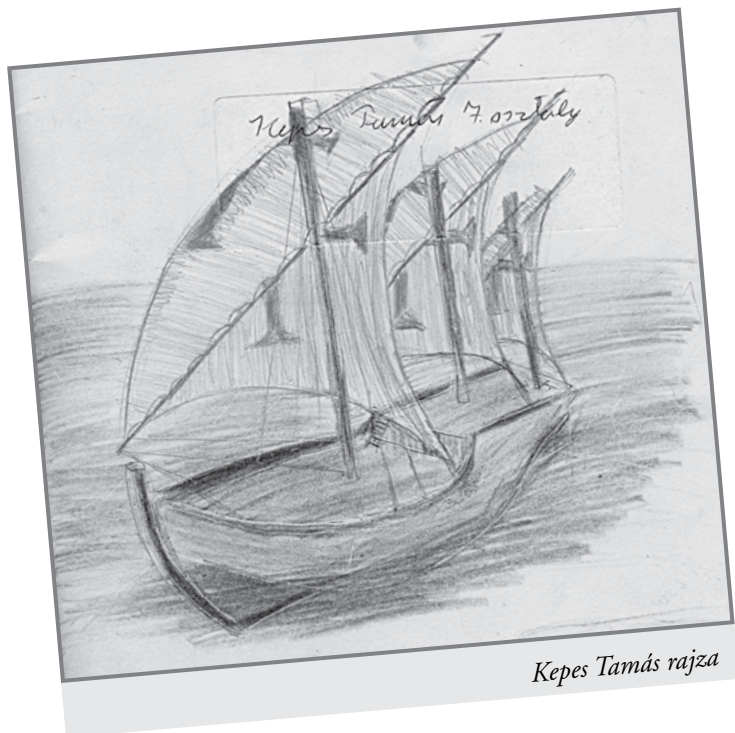
„Megtanultam utazni – okoskodik Polo –,
Nyitva vár a nagyvilág, híd, ösvény és móló!

Bejárom majd Nagy és – és Kis – Örményországot,
Európa, úgy tudom, olyat még nem látott.

Vár engem Perzsia, Georgina, Szebasztó,
Hol a templomnak kijár egy külön tó.

Időre nem lesz rövid, s a tér is csak nyúlik,
De megyek tovább s folytatom, míg hajam ki nem hullik!”

Lőrinc

Képes Tamás rajza

Kolombusz hajója voltam

Én Palón éltem, míg a Pinzon-testvérekre hallgatva, családi és egyéb ügyeimet elintézve, felszálltam a Niña fedélzetére.

Negyvenedmagammal voltam. Jócskán besötétedett, mire elindultunk. Az elválás szomorú és megható volt. Szerény vacsorát kaptunk, és elaludtunk. Az első hét reménytelenül telt, már vártuk a hetedik napot, mert tudtuk, hogy megérkezünk Ázsiába. Eltelt egy hét. A kilencedik napnál már furcsállottuk a helyzetünket, s egymást kérdeztük a részletekről. A kapitány megnyugtató bennünket, hogy hamarosan odaérünk.

A második hét is eltelt. A harmadik is. A negyediknél már a kapitánynak, Lucio Pinzonnak sem hittünk. A következő két hét a szárazföld keresésével telt. Minden apró jel számított. A hetedik hónap végén zendülést szerveztünk. De a matrózok visszaverték próbálkozásainkat. Két társam halálos sebet kapott. Mindennap műszerekkel mértük a szélességi és hosszúsági fokokat, éppen azt, ahol jártunk. A kapitány este beszámolt hajónaplójából.

1492. augusztus 3-án egy matróz az árbockosárból ezt kiabálta: Tierras! Tierras! (Föld! Föld!) Hajnalra odaértünk. Cristoforo Colombo lépett először partra, és egy homokbuckára kitézte a spanyol zászlót.

Ármin

Milyennek képzeld a matrózok életét?

Szerintem a matrózok élete izgalmas lehetett. Mondjuk azoknak, akiket a börtönből hoztak ki, mert nem volt elég a matróz, azoknak izgalmas és talán szórakoztató is lehetett a börtönben raboskodás után.

Amúgy a matrózok Tengerész Akadémiára jártak (amit Tengerész Henrik alapított), hogy felkészüljenek az úton való izgalmakra, veszélyekre.

A. Z.

A matrózok először megrakják a hajót élelemmel és rakományal, majd elindulnak. A matrózoknak nehéz dolguk van, mert ők bontják le a vitorlákat, ők figyelik a szigeteket, más bajokat, és nem hibázhatnak. Ezekon kívül nekik kell felmosni a hajópadlót, nekik kell mosogatni az ebéd után. De valamikor mulathatnak is.

Lukács

Reggel mindenki korán munkához lát. Keveset esznek, és sokat dolgoznak. Van, aki fent van és figyel, ha netán jönne valami ellenséges hajó vagy ha szárazföldet lát, van, aki a vitorlákat kezeli vagy főz. Naponta háromszor ettek nagyon keveset. Éjjel csak pár órát aludtak. Szóval egy napjuk kb. azzal telik, hogy keményen dolgoznak, reménykednek, hogy hamarosan szárazföldet látnak, és csak pár órát alszanak. Sokan tengeribetegséget kapnak vagy vitaminhiányosak. Sokan ebbe bele is haltak.

Sári

A matrózok élete nem lehetett túl jó. A hajón éltek egész életükben, és oda utaztak, ahova a felfedező akarta. Sokan voltak egy helyen. Fülledt levegőben aludtak, és meg kellett erőltetniük magukat. A hajópadlót fölmosni, kisikálni, az edényeket mindenki után elmosni. Némelyikük meg a hajó árboca tetején lévő kosárban állt egész nap, szélben, esőben, forróságban, és figyelte, hogy jön-e az ellenséges hajó. A kapitány bármit parancsolt, nekik teljesíteniük kellett. A hajón bármilyen rossz fertőzést elkaphattak a patkányoktól, a madaraktól, és nagyon beteg is, de dolgozniuk kellett.

Annamari

Szerintem nagyon nehéz életük volt a matrózoknak. Állandóan csak utaztak és utaztak. Sok betegség támadta meg őket. De emellett izgalmas is lehetett. Mindig újabb földrészeket találni, és küzdeni az ember életéért. Rengeteg dolgot meg lehetett ismerni matrózként.

Sára

A matrózoknak nem volt túl jó életük, általában a hajó alsó részében aludtak a fülledt levegőben. Nagyon sokan voltak, és meg kellett küzdeniük egymással az ételért és az italért. Nagyon sok dolguk volt a hajón, és nem csinálhatták azt, amit akartak, azt kellett csinálniuk, amit a kapitány, illetve a felfedező kívánt.

Egy út alatt bármilyen fertőzés elkaphatta őket, amit nem minden esetben éltek túl. Nagyon nehéz és rossz életük volt, a legtöbbször vitaminhiányban szenvedett, mert nagyon egészségtelen volt az étel, amit kaptak.

Orsi

A matrózok élete nagyon kalandos. Általában már gyermekkorukban vonzódnak a tengerhez, szeretnek a kikötőben téblábolni, nézni a hajósokat.

Nagyobb korukban lelkesen indulnak első útjukra. A hajón, amikor vihar van, de még ha nincs is, nagyon sok munka van. A matrózoknak nagyon edzetteknek és bátraknak kell lenniük. A betegségekkel bátran kell szembeszállniuk, nem szabad egy rosszul sikerült útjuk után elkeseredni.

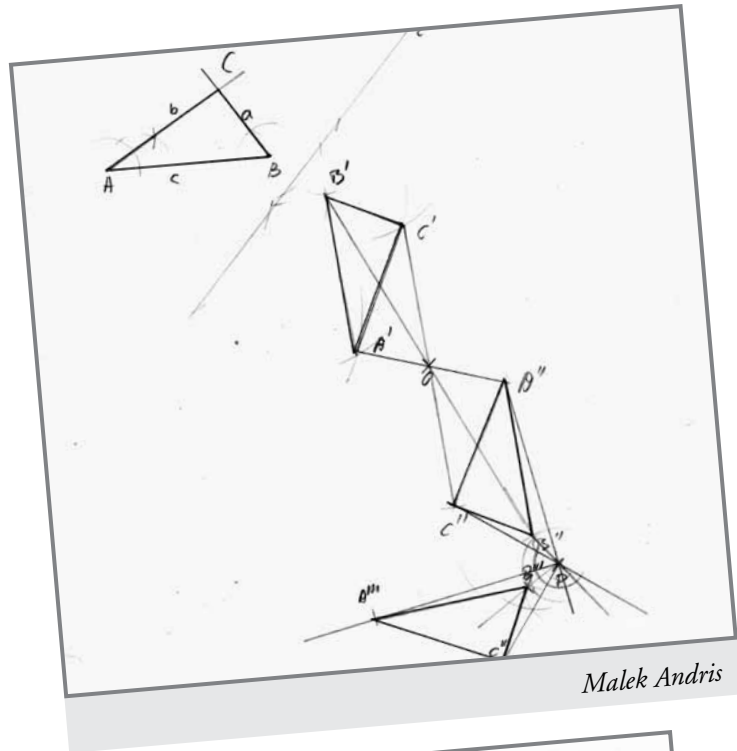
Ajna

1492-ben indultunk. Három hajónk volt: kettőt a király, Aragóniai Ferdinánd és a királynő, Kasztíliai Izabella adott Kolombusznak: a Pintát és a Niñát (ezeken a Pinzon-fivérek voltak a kapitányok), a harmadikat Kolombusz szerezte: Santa Maria, amit ő irányított.

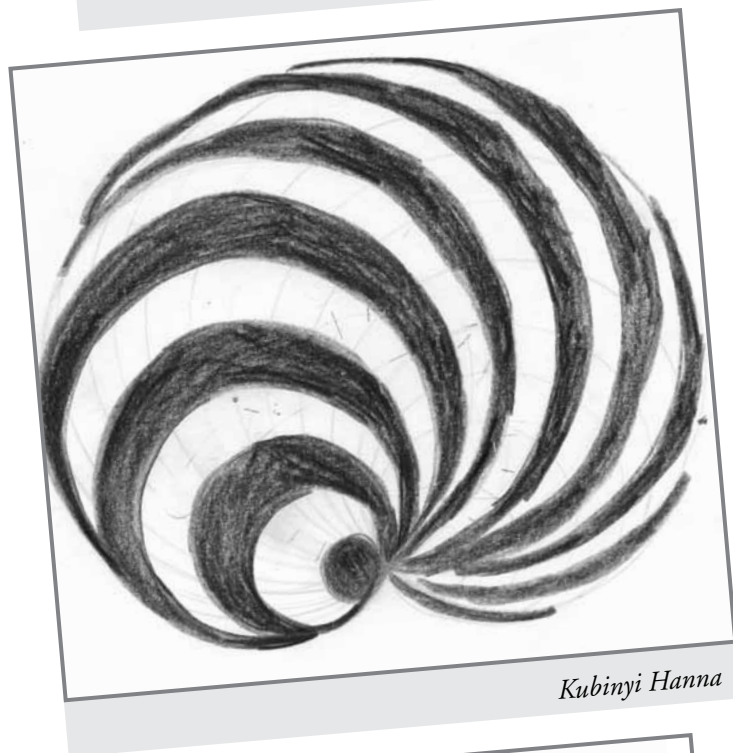
Ahogy távolodtunk Spanyolországtól, úgy romlott a matrózok kedélye, és már a tizedik napon valaki lyukat fúrt a hajó oldalába, a tettet úgy büntették, hogy kilógatták a tengerbe, úgy, hogy ne fulladjon meg. Élelmet vettünk fel a Kanári-szigeteken, Kolombusz azt mondta (mivel lázongtunk), hogy az jutalmat kap, aki elsőnek látja meg a partot. Még két hét múlva fellázadtunk, és visszafordulást követeltünk, Kolombusz azt mondta, ha egy héten belül nem látjuk meg a partot, akkor visszafordulunk. Azon az éjszakán nagy vihar volt, és mikor egy hullám átcsapott a hajónk felett, elsodorta az egyik Pinzont, de az utolsó pillanatban megragadtam a kezét, evvel mentve meg életét. Külön jutalmat is kaptam tőle.

Október tizenharmadikán megpillantottuk a szárazföldet. Azt hittük, Indiába érkeztünk. Az itteni emberek barátságosan fogadtak, és Kolombusz elnevezte a szigetet San Salvadornak: Szent Megváltó.

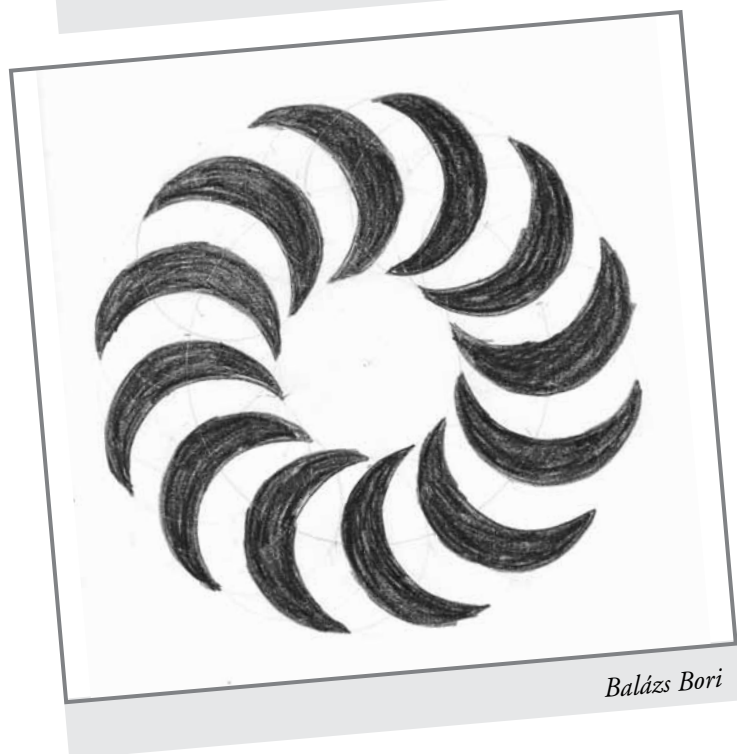
Tom

Malek Andris

Kubinyi Hanna

Balázs Bori

Egy hete folyik az általunk „kísérleti epochának” nevezett nagy vállalkozásunk a felső tagozaton. Még természetesen korai lenne bármiféle összegző jellegű következtetéseket levonni a tapasztalatainkból, hiszen rövid volt ez az idő, és egy komolyabb, átfogóbb vizsgálat, felmérés után erre hamarosan amúgy is sor fog kerülni. Most csak egyetlen, ám nem lényegtelen jellegzettségével szeretnék itt foglalkozni: a választás szabadságával és felelősségével.

Arról van szó ugyanis, hogy a felső tagozatos diákok hat meghirdetett epocha és több mint harminc szakórai blokk közül választhatnak ebben a három és fél hétben. Ezen belül is van olyan epocha, amely során egy bizonyos kereten belül maguk dönthetik el, hogy az adott témában milyen művészeti ággal foglalkoznak, és milyen munkákat vállalnak az epocha során. Maguknak kell tehát összeállítaniuk az órarendjüket, megtervezni a tanulmányaikat, elgondolkozniuk azon, hogy milyen téren vannak a legnagyobb hiányosságaik, milyen szinten szeretnék ezt vagy azt a tantárgyat tanulni, hogy hasznosan teljen az idejük.

Az első, amit szinte azonnal tapasztaltunk, a jókedv, amellyel a fiatalok a tervünket fogadták. Ez a jókedv – megkockáztatom – talán azóta is tart. Az okát elsősorban a választhatóságban látom: nem kész tervből „dolgozik” a diák, hanem maga tervezi meg magának a munkát. Szépen ki is rajzolódtak az irányultságok: kit Kína és Japán kultúrája, történelme, kit a gömbgeometria, kit a zene, a hang természete, fizikája, kit a teste, fizikuma, kit a szecesszió, másokat pedig a mai magyar társadalom érdekelt. De a szakórai blokkokban is együtt ülnek a valamilyen okból lemaradt tizenkettedikesek és a kilencedikesek, mert érzik, tudják, hogy a tényleges tudásuk alapján egyívé tartoznak.

Jó érzés, ha választhatunk. Jó érzés, ha a feladataink területén is választhatunk. A választási lehetőségekkel azonnal a szabadságunkat élhetjük meg. Nem kell valamit megcsinálnom, nem kívülről ér a kényszer, hanem lehet, hiszen én választottam – a „kényszer”, ha egyáltalán az, belülről, döntés alapján közelít felém. A választás mentén személyes viszonyba kerülök a témával, a feladattal, és így tulajdonképpen leginkább magamnak, azaz elvárásaimnak kell a továbbiakban megfelelek, és nem egy másik személynek. A választással érdekeltté válok abban, hogy jól tegyem azon a területen a dolgom, mert döntésem csak így lesz igazolható. (Szinte abszurdan hangzana ugyanis, ha azt mondanám: „Én választottam ezt a feladatot, de nem csináltam meg.”)

Választani jó, és nagyon jó, ha a dolgok a maguk alternatív jellegükben lépnek be az életünkbe, és nem kényszer formájában. A kényszer gúzsba köt, kikezdi méltóságunkat. Ha felnőtt dolgainkban, feladatainkban nem látjuk már, nem tudjuk már látni a szépséget, a célszerűséget, a hasznosságot, a fontosságot stb., akkor már csak szolgaként tesszük, amit tennünk kell, és lemondunk emberi mivoltunk egyik fontos eleméről, a szabadságunkról.

Ha most pedagógiánkra gondolok, föl kell tennem a kérdést: hogyan függ össze mégis ez a szabadságérzet a kötelességtudással. Mert ugye érthető, hogy szép a választás szabadsága, a szabadság egyáltalán, de hogyan fogják gyerekeink megtanulni, hogy bizony kötelesség is van a világon, hogy bizony sokszor olyat is meg kell tennünk nekünk, felnőtteknek is, amihez nem fűlik a

fogunk? Mert nem mindig áll az ember választás előtt, bizony vannak kényszerítő körülmények, amelyeknek szintén meg kell tudnia felelni. Sokszor hallhatók ezek az aggódó felvetések.

Azt mondanám, hogy a gyerekeinket egyfelől a választás öröme, szépségére, szabadságára tanítjuk, másfelől az évek során lassan fölépítjük bennük a választás felelősségét is. Hosszú folyamat vezet ugyanis odáig, hogy a „kísérleti epocha” szellemének megfelelően, a felső tagozaton a fiatalokat ki tudjuk már tenni annak a szép, de nem könnyű élménynek, hogy válasszanak, döntsenek. Hogy várjuk tőlük a választás felelősségét is. Kisebb lépésekben, kisebb horderejű ügyekben gyakorolták már eddig is ezt a képességüket. Talán eddig is dönthettek középtagozaton éppen pl. a kötelességeik terén: Megcsinálom-e a matek leckét, vagy inkább mást teszek helyette? A kérdés az ötödikes számára általában még nem hordoz semmiféle felelősségi tartalmat, a válasz pusztán a hangulat, a kedv függvénye. Külső kényszert alkalmazva – a tanárnak, a szülőnek – természetesen el lehet érnie, hogy a matekot válasszák a gyerekek, de ezzel nagy kockázatot vállal az ilyen felnőtt magára: a kényszer hatására ugyanis gyakran előfordul, hogy az elfojtott szabadságigény a fiatalban előbb-utóbb felszínre tör, és hátat fordít annak, amibe addig erővel vonták bele, jelen esetben a tanulásnak, a tudásvágynak. Helyes tehát a gyermekben a tanulás szokását kialakítani, de a folyamatnak mindig kapcsolódnia kell szabadságának érzetéhez, öröméhez. Hogyan is történik ez?

A nemi érésig a gyerekeket a mellettük álló tekintély fogja segíteni a döntéseikben, pl. egy olyan tanító, akire fel tudnak nézni, akit el tudnak fogadni mint követendő személyt, és akit ezért nem kényszerítő erőként élnek meg, hanem akiben megtalálják szabadságuk forrását. A tekintélykövetés így egyfajta magától értetődő normarendszert fog kiépíteni a gyerekekben, amely során azonban szabadságigényük sem sérül. Az ilyen tekintély mellett egyszer esetleg a mellett fog dönteni a gyermek, hogy megcsinálja a matekot, mert „bár nem szeretném, de az mégis jó érzés lesz holnap a tanítóm előtt, hogy kész vagyok vele”, máskor lehetséges, hogy nem fogja megírni a feladatát, mert valami fontosabbnak tűnik számára. A jó tanító vagy szülő természetesen észreveszi ezt a döntést, és tudja, nem egyszerű választani, sőt esetleg azt is tudja: lehetséges, hogy éppen most döntött helyesen, hiszen van úgy, hogy a szigorúan vett kötelességeinknél fontosabb dolgok kerülnek előtérbe. Ne tévesszen meg bennünket, nem gyöngesége ez a szülőnek vagy a tanítónak, hanem ritka fontos pedagógiai tudása: folyamatokat, távlatokat érzékel ilyenkor is a gyerekekben, a jelent a jövőnek rendeli alá, és ezáltal a szabadságukat biztosítja. Talán éppen ez a távlatos látás adja a tanító és a tanítványok közti légkör szabadságát, könnyedségét, biztonságát.

Jó választani, jó megélni a választásban rejlő szabadságunkat, és jó megtanulni felelősen választani. Jó nem kényszer alatt tanulni, ismerkedni a világgal. Érdemes lesz végiggondolnunk a „kísérleti epocha” után, hogy miként lehet élnünk a jövőben a tanulásnak ezzel a kipróbált, új megközelítési módjával, amely talán nagyobb teljesítményekre is készíti a tanulóinkat.

BOTHMER KÉPZÉS MAGYARORSZÁGON

„Ma nem az a legfontosabb, hogy az embereknek igazságokat mondjunk el, hanem az a fontos, hogy tüzerőt vigyünk a le-targikus idegrendszerbe. Mert manapság a tüzerő fontosabb az embereknek, mint a misztikus alvás. Ma az a lényeg, hogy a Szellemet szolgáljuk, és nem az, hogy vágyakozzunk a misztikus nyugalom után. Az Istenivel pedig akkor kötjük össze magunkat ma, ha ennek lehetőségét az aktivitásban keressük...”

(Rudolf Steiner, 1920)

A Bothmer-gimnasztikáról

Az embert körülvevő tér s a mód, ahogyan e térben mozog éppoly fontos része életének, mint az étel, amelyet elfogyaszt vagy a nyelv, amelyen embertársaival kapcsolatot teremt. Ahogy állunk, sétálunk, kezét fogunk, s a bennünket körülvevő térben mozgunk, az néha beszédesebb a kimondott szónál. Szokásaink elősegíthetik vagy hátráltathatják azt a tudatos szabad mozgást, amely fizikai, lelki és szellemi jólétünkhöz elengedhetetlen.

A Bothmer-gimnasztika elnevezés Fritz Graf von Bothmer (1883–1941) nevéhez kötődik, aki a stuttgarti első Waldorf-iskola tornatanára volt. Az 1920-as években Rudolf Steinerrel együttműködve ő fejlesztette ki az egyes életkoroknak megfelelő mozgásgyakorlatokat. Arra törekedett, hogy a sport, a torna, a játék a fejlődés, a nevelés eszköze legyen. A 32 alapgyakorlat a gyermek és a fiatal mozgásfejlődését követi, segíti, illetve erősíti. Gyakorlásuk archetipikus formák megtapasztalásához vezet, amelyek világosságot, nyitottságot és erőt közvetítenek a mai ember felé is. Elsajátításuk során a mozgást tudatosság hatja át, finomodik a térérzékelés. Az ember a teret mint eleven minőséget tapasztalja, s így benne önmagát is egészségesebbnek élheti meg. A test tudatos fejlesztése kihat a lélek és a szellem területeire is.

Az utóbbi évtizedek kutatómunkája a Bothmer gróf által kidolgozott „test-nevelési” program újjászületését, továbbfejlesztését hozta. Angliában kidolgoztak egy, a Bothmer-gimnasztika alapelvein nyugvó testnevelési és sportprogramot; széleskörűen alkalmazzák a gyógyászatban, a felnőttképzésben, a mozgásterápiában, a szociális szférában, a fogyatékkal élőkkel végzett munkában és a színházművészetben.

A képzés neve: **Bothmer Képzés**

Fenntartó: **Moccanj Waldorf Sportegyesület**

A képzés időtartama: **négyéves részesítéses képzés**

Végzett csoportok száma: **2, októberben végez a harmadik**

Végzett hallgatók száma: **52 az első képzésen,**

56 a másodikon

Következő négyéves képzés kezdete: **2009. szeptember**

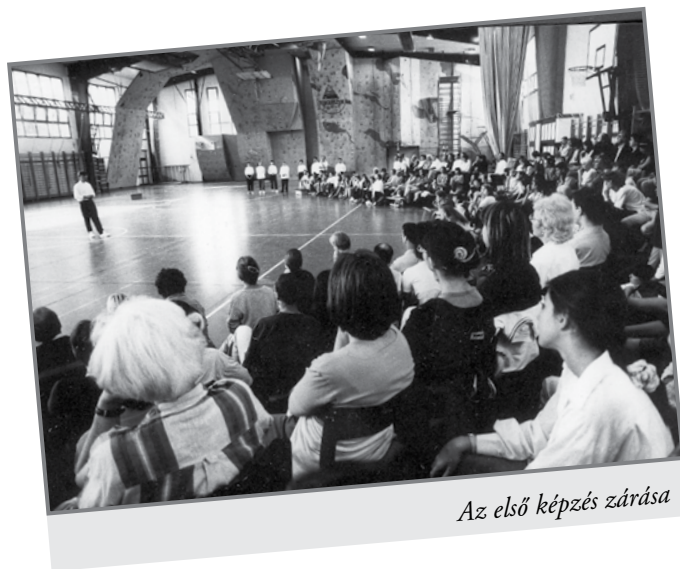
Tanárok: **Martin Baker, Rob Sim, Paul Harnischfeger, Baditz László, Karkus Ottó, Simon Zsolt József, Szalay László, Szántó Ildikó, Varga-Szemes László mint Bothmer-tanárok, valamint sok művészeti és előadó tanár iskolákból és más képzésekről**

Internet: **bothmer.hu** és **www.bothmermovement.com**

Elérhetőség: **Moccanj WSE (Pesthidegkúti Waldorf-Iskola, Szántó Ildikó**

Cím: **1028 Budapest, Kossuth u. 15-17.**

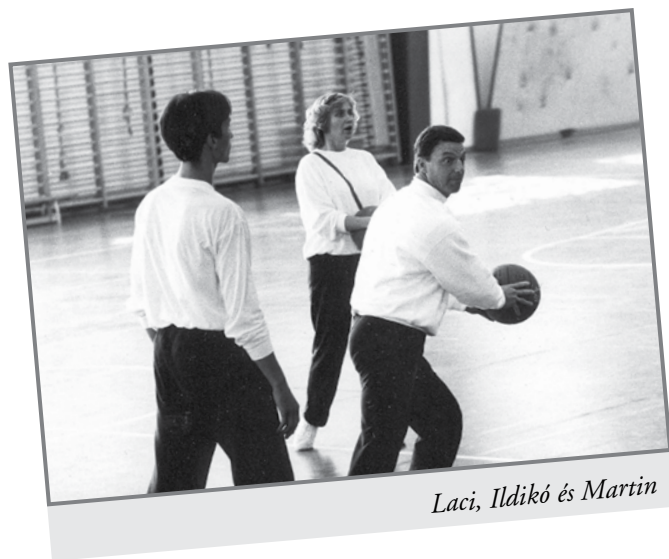
Telefon: **(1) 275-79-35** E-mailcím: **bothmer@freemail.hu**

Az első képzés zárása

Személyes élmények

Természetesen számtalan történetet lehetne mesélni, de mindenképp érdemes szólni az első olimpiáról Hidegkúton, amelynek kezdeményezői voltunk, és a mi iskolánk szervezte (Benda Iván akkori szülő kiváló fényképei őrzik ennek emlékét). Felejthetetlen élmény volt ezt Magyarországon megteremteni. Azóta szülőként, gyerekként, tanárként sokan részesei lehettetek ennek. Nehéz elfelejteni, amikor az olimpia végeztével nem nagyon akartak a szülők hazamenni, és Czítán Gábor halkán megkérdezte, kipróbálhatná-e ő is a gerelyhajítást. Nemsokára bármerre nézett az ember, gerelyhajító, diszkosz dobó és birkózó szülőket látott, akik önfeledt játékosággal próbálgatták mindazt, amit ötödikes gyermekeik csináltak aznap délelőtt.

Laci, Ildikó és Martin

A Bothmer-képzés története Magyarországon

A rendszerváltás idején indult el az első magyarországi nappali tanárképzés Solymáron. Egy furcsa véletlen folytán ez egybeesett Martin Baker angol tornatanár szabad évével, aki európai utazgatása során szívesen eljött Magyarországra. Nem ismert itt senkit, Vekerdy Tamás címét tudta, aki által egyik első tanára lehetett a tanárképzésnek. Az órák nagyon sikeresek voltak, jól formálták az alakuló közösséget. Ennek az évfolyamnak a diákja volt Varga-Szemes László és Szántó Ildikó, akik az azt követő években sokat dolgoztak Angliában és Magyarországon azért, hogy a mozgásformát minél többen megismerhessék az újonnan formálódó magyar Waldorf-világban.

A képzésen tanítottak iskolánkból:

Balassa Ágnes, Kökéndy Ákos, Szántó Ildikó,
Szentmártony Yvonne, Pásztor Kata, Trásy Gábor,
Varga-Szemes László

Bothmer-képzést végzett hidegkúti tanárok:

Balassa Ágnes, Kovács Tamás, Pásztor Kata, Szántó Ildikó,
Stenszky Csanád (végzős), Schnell Judit, Tóth Nóra,
Varga-Szemes László

1991 és '95 között Martin Baker vezetésével hétvégi kurzusok és nyári táborok formájában gyakorolták a lelkes érdeklődők a Bothmer-gimnasztikát. Egyre jobban elmélyültek a gyakorlatok és a különböző életkorokhoz kapcsolódó játékok pedagógiai alkalmazásában is. Ezekben a hétvégeken és a táborokban a gimnasztika mellett ugyanolyan hangsúlyt kapott a dráma és a zenélés/énekzés is, amelyet Bognár János és Gajdos András vezetett. Az első pillanattól jelen volt a bothmeres „csapatokra” jellemző sokszínűség, vidámság, fiatalos lendület és lelkesedés. Az antropológiát a mozdulatokon, a végtagjainkon keresztül tanultuk és próbáltuk megérteni, s ez nagyon sokat segített minket a későbbiekben. A szervezők Nagy Ildikó Klára és Varga-Szemes László voltak.

A rendszeres képzés ötlete 1994 nyarán, Szántó Ildikó hazatérését követően fogalmazódott meg először. A hidegkúti iskolában – amely akkor még a Hűvösvölgyi úton volt – két nyílt napon ismerhették meg a jelentkezők a külföldi tanárokat, és elkészült az első képzésre hívó prospektus.

1995–99-ig tartott az első Bothmer-képzés, amely az angliai mintájára szerveződött, de attól eltérően több művészeti és elméleti tárggyal egészült ki. Szervezői Szántó Ildikó és Varga-Szemes László voltak.

Vezető tanárai: Martin Baker és Kim Payne az angliai Michael Hall Waldorf-Iskola testnevelő tanárai voltak, valamint az ausztrál születésű, de Németországban élő Paul Harnischfeger. A képzésen 52 hallgató végzett.

A második Bothmer-képzés (2000–2004) szervezője Balassa Ágnes és Pásztor Kata volt. A képzést körülbelül 60 ember végezte el. Martin Baker és Paul Harnischfeger mellé Rob Sim csatlakozott, Kim Payne Amerikába költözött. Az első képzés végzett hallgatói közül néhányan rendszeresen részt vállaltak a tanításban.

Megalakult a Bothmer Movement International (BMI), amely a különböző országokban zajló képzéseket fogja össze, továbbképzéseket tart a tanárainknak. (www.bothmermovement.com)

A 2005 szeptemberében kezdődött harmadik Bothmer-képzésen közel 50 ember végez majd 2009 októberében. A képzés szervezői: Pásztor Kata (2007-ig) és Mogyorósi Krisztina (2007 óta). A nemzetközi nyári táborok alkalmával a világon működő csaknem valamennyi Bothmer-képzés mozgástanára megfordult és tanította a jelenlévőket.

Az elmúlt 20 évben a magyar Waldorf-világ számos tanára tartott a képzésen elméleti és művészeti órákat. Vendégünk volt Balogh Mária, Balassa Bálint, Bognár János, Gajdos András, Gajdos Renate, Döbrönte Zoltán, Martin Kaiser, Kontra Ágnes, Kökéndy Ákos, Mesterházi Zsuzsa, Szentmártony Yvonne, Karkus Ottó, Székely György, Szilágyi Péter, Andrew Wolpert és Vekerdy Tamás.

Néhány alkalomból álló kurzusokkal különböző mozgásművészetek és -irányzatok (pl. tai-chi, klasszikus balett, kontaktánc, néptánc, karate és jóga) képviselői is gazdagították a képzés tananyagát.

Mindvégig a Moccanj Waldorf Sportegyesület (iskolánk egyesülete) volt képzésünk fenntartója, így a pénzügyek kezelésében Gyöngyi „gondoskodó keze” kísérte a szervezők munkáját. Köszönettel tartozunk neki és iskolánknak, hogy otthont adtak nekünk mind a magyar, mind a nagy nemzetközi találkozókon.

A jelenlegi képzés, a jövőbeni tervek

Ez év őszén végez a harmadik csoport, most is 50 körüli létszámmal. A végzősök palettája ismét sokszínű: akad köztük Waldorf-óvónő, -osztálytanító, -szaktanár és -tornatanár, Waldorf-szülő, üzletember, jogász, terapeuta, pantomimművész, és még hosszasan sorolhatnánk. Különleges, új élmény végzett Waldorfdiákunkat tanítani, akivel utoljára az iskolapadban találkoztunk.

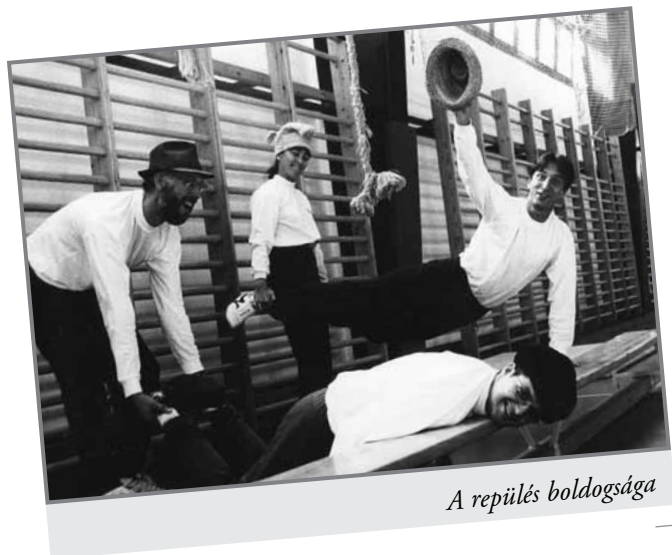
A régi hagyományokhoz híven októberben egész napos zárással fejeződik be a négy év, amelyen a hallgatók áttekintést nyújtanak az érdeklődőknek a Waldorf-iskola testnevelés- és mozgástantervből: játékokat mutatnak be a nézők aktív részvételével, láthatjuk az egyes osztályokhoz kapcsolódó Bothmer-gyakorlatokat, az ezekre épülő koreográfiákat.

Most nem tervezünk pihenőévet, 2009 szeptemberében indul az új képzés, amely szerkezetében kicsit eltér az eddigiektől. Ötvenni szeretnénk a nagy csoportban eltöltött intenzív együttléteket és a kisebb csoportos, elmélyültebb, nagyobb egyéni figyelemre lehetőséget adó munkát. A hallgatók évente négyszer fognak találkozni 3-4 napos intenzív képzéseken nagy csoportban, az időpontok az iskolai szünetekhez (és persze az évszakokhoz) kapcsolódnak, a többi hónapban (havonta egy hétvégén) öt kisebb csoportban az ország különböző pontjain találkozunk: Budapesten, Gödöllőn, Veszprémben, Szegeden és Debrecenben. Ezek a képzések szombat reggeltől vasárnap délig tartanak majd. Reméljük, hogy a megújult formával új minőség jelenik meg a közös munkában.

Terveink között szerepel a közeljövőben posztgraduális képzés indítása, és több rövidebb, bevezető jellegű képzés érdeklődőknek.

Az új képzés beharangozására meghirdetett március 14-i nyílt napon 40 érdeklődővel találkoztunk, mozogtunk, játszottunk. Óriási öröm számunkra azt érezni, hogy most is vannak, és remélhetőleg mindig lesznek érdeklődők, akik szeretnék megismerni e mozgásformát. Szerencsére a tanulást „befejezni” nem lehet: Knut Ross – a ma 87 éves angol úr, aki egyik legkedvesebb tanárunk volt, és a hetvenes éveiben többször járt Magyarországon – elmesélte nekünk, hogy 60 éve minden reggel megcsinálja a nyitó gyakorlatot, és még most is újabb és újabb dolgokat fedez fel. Reméljük, ez a mi életünkben is így lesz!

Varga-Szemes László és Szántó Ildikó

A repülés boldogsága

1986 őszén a Freiburgi Egyetem meghívására Svájcba utaztam egy többnapos gyógypedagógiai konferenciára. A búcsúzkodás után nem indultam rögtön haza, hanem továbbutaztam Dornachba, és a hétvégi napokat ott töltöttem. A Goetheanum folyosóján váratlanul összetalálkoztam Jankovich Lajosnéval – Dalmai Maricával –, akit már régóta ismertem Budapesten, de hosszabb ideje nem láttuk egymást, ezért hosszú beszélgetésbe kezdtünk. Arra kért, hogy hazaérkezésem után vegyem fel a kapcsolatot Jakab Tiborral, a fiatal orvossal, mert ő és felesége, Ági rendszeresen összejönnek olyan gyermekes barátaikkal, akiket érdekel a Waldorf-pedagógia. A kérést tett követte, néhány napon belül már találkoztunk is. A Vár-beli Úri utcai lakásukon jöttünk össze kéthetente, és együtt szőttük az álmainkat egy Waldorf-óvodáról és talán valamikor egy -iskoláról is.

1987-ben már egészen földközeli elképzelések is megfogalmazódtak arról, egyre tágulóbb baráti körökben, hogy milyen gyakorlatias lépéseket kellene megtenni az óvoda és a majdani iskola tényleges létrehozásáért. Emlékeimből felmerülnek az akkori kérdéseink: Hogyan lehet megtalálni azokat a szülőket, akik a gyermeküknek egy ilyen, még lebegő, a valóságban csak külföldön (különösen Nyugat-Európában és az Egyesült Államokban) létező óvodát/iskolát szeretnének? Lesz-e olyan tanító, aki ismeri a Waldorf-pedagógia mindennapi gyakorlatát? Hogyan lehetséges a hazai közoktatás rendszerében egy ilyen merőben új szellemiségű, és ebből fakadóan nálunk szokatlanul tűnő tanítási módszereket alkalmazó pedagógiát elfogadtatni? Honnan lesz annyi pénze a kezdeményezőknél, hogy fedezni tudják a felmerülő kiadásokat? Kik lesznek azok, akik mindezt mozgásba hozzák, és elősegítik a világra jövetelt? Lesz-e valaki, aki szívesen ellátogatna külföldről Budapestre, hogy tanácsokat adjon az óvoda- és iskolaalapítás szövevényes kérdéseiben?

1988. május 28. és 29. között Székely György (írói nevén Georg Kühlewind) és barátai megrendezték a kétnapos Magyar Idriart Találkozót a Pesti Vigadóban. A különböző témájú előadások, illetve irodalmi és zenei programok helyszíne a kb. 100 főt befogadó ún. zenész-váró volt, zsúfolásig tele. A rendezőtől jóval korábban arra kaptam felkérést, hogy mind a két napon tartsak egy-egy előadást a Waldorf-pedagógia kialakulásáról. Megállapodtunk, hogy beszélni fogok ennek szellemi forrásairól, a világban való elterjedtségéről, a mai aktualitásáról, sőt az 1926-ban megalapított és 1933-ban megszüntetett első hazai Waldorf-iskoláról is. Az előadásomnak a következő címet választottam: Pedagógiai készülődés a XXI. századra. Már jóval korábban felkutattam az ehhez kapcsolódó szakirodalmat, elsősorban Rudolf Steiner pedagógiai témájú írásait, illetve támaszkodtam azokra a közvetlen tapasztalatokra, amelyeket külföldi útjaim során Waldorf-iskolákban és Waldorf-tanároktól szereztem (München, Stuttgart, Wien, Basel, Amsterdam, Helsinki). Beszélgettem olyan hazai ismerőseimmel, akik valamilyen közvetlen vagy közvetett kapcsolatban álltak Nagy Emilné Göllner Máriaival, a budapesti Waldorf-iskola alapítójával. Egyik külföldi utam során, 1966-ban személyesen is felkerestem őt nyaralása közben, az olaszországi Velencében, ahol napokig mesélt az egykor volt svábhegyi iskoláról.

Az 1987/88-as tanévben már a stuttgarti Waldorf-pedagógiai Szeminárium hallgatója volt – Bakonyi Katalin együtt – Kri-govszki Anna (korábban évekig tanított egy budai általános iskolában), aki 1988. december 11-én keltezett levelében ezt írta nekem Stuttgartból:

„...Őszi otthon tartózkodásom alatt nem tudtam mindenkit elérni, akivel a közös gondjainkról és a tennivalóinkról beszélni akartam. Most a magyarok itteni W.-tanárképzőn történő tanulásával kapcsolatban szeretnék néhány észrevételt tenni... Mivel itteni részvételünk oka egyre konkrétabb formát öltött, s a feladat már itt áll egyértelműen előttünk, fontosnak érzem, hogy az emberek, akik idejönnek tanulni, belenőjenek ebbe a feladatvállalásba... Ha bármelyik tanárképzőbe jelentkezik valaki, megkap egy listát az ajánlott könyvek jegyzékével. Ezt vegye minden jelentkező komolyan, s kezdjen neki az olvasásnak... Utána kell nézni, hogy mi van meg a könyvekből eredeti nyelven vagy fordításban. S meg lehet találni otthon a kapcsolatokat azokhoz a személyekhez, akikkel együtt lehet olvasni, s a problémákat megbeszélni. ...Egyszóval (aki ezt szeretné megtanulni), az keressen-kutasson, s küzdje meg az utat, amíg a saját döntéséig eljut. ...Az bizonyára tudjátok, hogy az osztályfőnök tanítja a tárgyak többségét 1.–8.-ig. Mit mondjak, elszörnyedtem, amikor ezt először hallottam. Most már kezdek 'beletörődni'...”

Szép kézírással írt ötoldalas levelében nagyon sok mindenről beszámolt, amit a tanulmányai közben tapasztalt, majd így fejezte be a levelet: „Kedves Zsuzsa, magamról már nincs sok erőm írni. A legfontosabb, hogy hála Istennek egészséges vagyok. Az iskolában sok a munka s az élmény. Örülök, hogy benne vagyok s megélhetem.”

A pedagógiai előkészületekkel párhuzamosan folytak az iskolaalapítás engedélyeztetésével, az iskolaépület megszerzésével, az alapító okirat előkészítésével kapcsolatos hivatalos ügyek. Az 1988. december 29-én keltezett és Jakab Tibor (Életvédők Vitális Egyesülete, Waldorf-iskola Bizottság) számára címzett levelében Gázsó Ferenc, a Művelődési Minisztérium akkori miniszterhelyettese a következőket írta a nála tett látogatásunk után: „Hivatkozással személyes beszélgetésünkre és a fenti tárgyú beadványukra, a Waldorf-pedagógiai elvek alapján működő iskolaelétesítési kérelmüket támogatom. Solymár községben a Waldorf-iskola első osztályának az 1989/90. tanévtől való indításához a kísérleti engedélyt megadom...” Ezt követően Szilágyi Péter ügyvéd, a rendszerváltás után hamarosan megalapított Magyar Antropozófiái Társaság elnöke egy szűkebb csoporttal, az említett „bizottság”-gal 1989 januárjában kidolgozta a „Török Sándor” Waldorf-Pedagógiai Alapítvány tervezetét, majd 1989. május 15-ei keltezéssel megírta egy magyarországi Waldorf-pedagógiai rendszerű óvoda-iskola megvalósíthatósági tanulmányának a vázlatát.

1989. január 2-án többen (a fent említett csoport és még mások) összejöttünk Makovecz Imre meghívására építészeti irodájában (Makona, Budapest VII., Rumbach Sebestyén u.) annak eldöntésére, hogy az év szeptemberétől elindítható-e a tervezett

Waldorf-iskola. A megbeszélés résztvevői: Czitán Gábor, Gaiser Brigitte, Jakab Tibor, Krigovszki Anna, Kálmán István, Makovecz Imre, Mesterházi Zsuzsa, Székely György, Szilágyi Péter és Vekerdy Tamás. Mindenekelőtt Annát kérdeztük meg, hogy felkészültnek és elég erősnek érzi-e magát az iskolaalapítás embert próbáló feladataira. Amikor könnyek között igent mondott, akkor sorra vettük a legszükségesebb tennivalókat: pedagógiai előkészítés, szülőkkel kapcsolattartás, külföldi támogatások kérése, minisztériumi engedélyeztetés, tárgyalás a solymári tanáccsal és még sok egyéb tennivalót.

1989. március 9-én elkezdtem egy csoportmunkát óvónők, tanítók, tanárok, gyógypedagógusok részvételével, amelynek az volt a célja, hogy megismerjük azt az előadásorozatot, amelyet Rudolf Steiner a stuttgarti Waldorf-iskola megnyitása előtt tartott 1919-ben az iskola leendő tanárainak (R. Steiner: *Allgemeine Menschenkunde als Grundlage der Pädagogik*). Kétháromhetenkénti találkozásaink helyszíne Krigovszki Anna akkori lakása volt (Budapest II., Zöldlomb u.), amelyet stuttgarti tanulmányai idejére barátainak (Kabai Katinak és Tóth Eleknek) adott át használatra. Rendszeresen nagyon sokan jöttünk össze, néha bizony a földön is ültek, és ismerkedtünk ennek a különös pedagógiának a világával, az ember lényéről és a gyermek mindennapi neveléséről elmondott tudásaival. Ez a munka több mint egy évig tartott. (Majd ebből nőtt ki később az a három féléves Waldorf-pedagógiai továbbképzés, amelyet 1990 őszén hirdettünk meg az akkori munkahelyemen, a budapesti Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Tanárképző Főiskolán.)

1989 júliusában már egy félnyilvános, egyhetes továbbképzést szerveztünk pedagógusoknak, mert láthatóvá vált, hogy előbb-utóbb megszületik a Waldorf-iskola, oda pedig tanítók/tanárok kellenek. Ezen a továbbképzésen már egy tapasztalt német Waldorf-tanítónő, Brigitte Gaiser, a frankfurti Waldorf-iskola tanára segített, aki Székely György külföldi kapcsolatainak köszönhetően és anyagi támogatásával jött akkor Budapestre. A továbbképzés helyszíne Katona János lakása volt (II. Völgy u.). Itt már tanításmódszertani kérdésekről volt szó elsősorban: az epochák szerepe és felépítése, a tantárgyak tanítása. Formarajz-feladatokat végeztünk, mesét hallgattunk, énekeltünk, sőt még euritmiaira is sor került. A napok megszervezésének sok más segítővel Krigovszki Anna volt a lelke. Az utolsó napon Anna átnyújtott nekem egy könyvet ajándékkul (R. Steiner: *Die Brücke*

zwischen der Weltgeistigkeit und dem Physischen des Menschen), a következő bejegyzéssel: „Mesterházi Zsuzsának sok szeretettel és köszönettel első továbbképzésünk alkalmából Minden Résztvevő nevében. Budapest, 1989. július 21-27. Krigovszki Anna” Innen már közvetlen út vezetett a Waldorf-pedagógia iskolai otthonának megteremtéséhez.

Még be sem fejeződött ez a továbbképzés, amikor 1989. július 25-én többen összejöttünk Székely Anikó meghívására a lakásunkon. A résztvevők a vendéglátón kívül: Gaiser Brigitte, Jakab Tibor, Krigovszki Anna, Mesterházi Zsuzsa, Szilágyi Péter, Trásy Ágnes és Vekerdy Tamás. Kézírtas feljegyzéseim alapján a következőkről volt szó: szüksége van a leendő iskolának egy alapító okiratra; elkérjük a stuttgarti Waldorf-iskola rendtartását és működési szabályozását; létre kell hozni egy olyan csoportot, amely az iskola szervezeti és gazdasági ügyeit intézi; a szülőkkel meg kell beszélni, hogy milyen rendszeres összeggel tudják támogatni az iskolát; el kell dönteni, hogy mi legyen az iskola neve. Krigovszki Anna egyértelműen kimondta: „Waldorf-iskola” lesz a neve. Elmondta, hogy az augusztus 7-re összehívott szülői értekezleten mi mindenről szeretne beszélni. Kérte, hogy már most gondoljunk arra, ki lesz a következő tanév osztálytanítója. Megbeszéltük, hogy néhány nap múlva, július 28-án Czitán Gábor irodájában fogunk találkozni (Budapest V., Paulay Ede u.), ott további konkrét kérdésekről lesz szó, pl. arról, hogy honnan lesznek padok az első osztály tantermébe, illetve arról, hogy a solymári tanáccsal megállapodást kell kötni, hogy a művelődési ház egyik szobáját fogjuk ideiglenesen tanteremként használni. Sürgősen ezt is rendbe kell hozni. A szülők áldozatos munkájával és külföldi Waldorf-iskolák segítségével ez megtörtént.

És nagyon szép lett az első kicsike tanterem Solymáron, és szorongásai ellenére is nagyon boldog lett az első osztálytanító és mindazok a szülők, akik oda kísérhették gyermekeiket, és a háttérben azok is, akik megtapasztalták, hogy értelme volt a sok-sok fáradozásnak, törődésnek, mert néha az álmok – ha nagyon földön járó módon is – kézzelfoghatóvá, ugyanakkor tünékeny és megfoghatatlan valósággá válnak.¹

Mesterházi Zsuzsa

1 Az egykori 1. osztályosok közül a 13. osztály végéig (1989–2003) hűséges tanulóik voltak az iskolának: Bányai Marcell, Bencze Bulcsú, Fejér András, Gál Éva Veronika, Ganczaugh Júlia, Hegyi Borbála, Holczer Lőrinc, Karácsony Gergely, Marlok Béla és Sülyi Nóra.

KÖNYVAJÁNLÓ

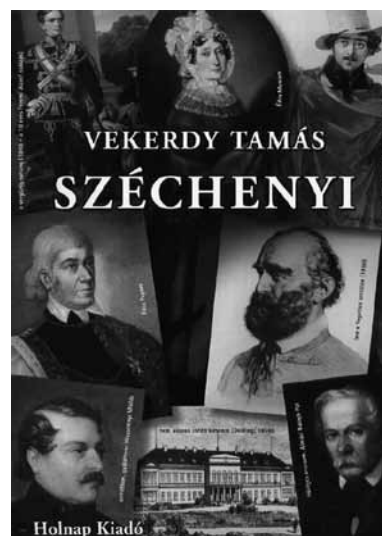
A Vekerdy Tamás tollából született **Széchenyi** című könyv igazából regény. Az adatok zöme, a gondolatok töredékes íve szinte hiánytalanul dokumentálható, igaz. A tudományos hivatkozások, az aktaszámok és a levéldátumok azonban nem egyszer regényesek.

A könyvben a Döblingbe zárt Széchenyi a Bach-rendszer sajátosságait elemzi, kissé indulatosan. A gondolatmenetbe nemcsak a levert forradalom és szabadságharc, hanem Széchenyinek a szülei házasságáig visszanyúló élettörténete is beleszőődik.

Lampert Tünde

A SZÜLŐI ESTEK IDŐPONTJAI

	Hétfő	kedd	szerda
Minden hónap első	-	5. osztály	3. osztály és 10. osztály
Minden hónap második	9. osztály	2. osztály	8. osztály
Minden hónap harmadik	12. osztály	4. osztály	11. osztály
Minden hónap negyedik	7. osztály	1. osztály	6. osztály és 13. osztály

Senki sem követhet el nagyobb hibát,
mint az, aki azért nem tesz semmit,
mert amit megtehet, az kicsiny.

Edmund Burke (1729–1797)

Március közepén nagy lendülettel és jelentős barátnői segítséggel végre rendes táblázatba foglaltam a 2006 novemberében nyitott Szociális Alap eddigi bevételeit és kiadásait. Magam is megdöbbentem, amikor a bizonylatok, a számlák, a csekkokról és az átutalási megbízásokról készített fénymásolatok, valamint a készpénzforgalom alakulását követő jegyzeteim számaikat összesítettem.

Az egész történet azzal kezdődött, hogy egy család és a Hálózat Alapítvány együttes segítségével kifizettünk több mint 1 millió forint közüzemi tartozást. Ezen felül az azóta is több forrásból, folyamatosan érkező bevételek végeredménye jelen pillanatban azt mutatja, hogy az eltelt csaknem két és fél esztendő alatt további 1,7 millió forinttal segítettünk a kedvezményezett családnak. Ez óriási összeg!

Az összesítésből az is kiderült, hogy ez év február végéig 967.000,- forint érkezett az e célra nyitott számlára, és 743.168,- forintot gyűjtöttünk a dobozba. Hat családtól érkezik rendszeres átutalás, ezek összege 500-tól 10.000 forintig terjed havonta. Az ő kiszámítható adományaikon kívül hat alkalommal kaptunk nagyobb összegű (18–173 ezer forint közötti, összesen 496.000,- forintnyi) eseti átutalást. Ezek között többségében olyan családok nem kis összegű adománya szerepelt, akiknek maguknak is kevésből kell gazdálkodniuk. Ezeknek a rendkívüli adományoknak is köszönhetően eddig még minden esetben át tudtuk hidalni azokat az időszakokat is, amikor a szünetek miatt kevés készpénzes segítség érkezett. A dobozba gyűlő és a szülői estekről befolyó összegekről értelemszerűen nem tudok efféle bontásokat készíteni. Az mindenesetre jól látszik, hogy mindhárom forrás (a rendszeres és az eseti átutalás, valamint a készpénz) egyformán szükséges ahhoz, hogy a kiadási oldalt folyamatosan kézben tudjuk tartani.

Jelenleg mínuszba csúsztunk, most épp őrizgetek lejárt határidejű, kifizetetlen csekket.

Szeptember óta határozottan megfigyelhető, hogy a Gyöngyinél elhelyezett doboz tartalmát kevesebben gyarapítják, mint az előző tanévben, a nyári szünet előtt tartó időszakban tették. (Igaz, az idők során meglehetősen mostoha kinézete lett ennek a fontos közvetítő eszköznek, a közeljövőben tervezem valamivel „fiatalosabb”, a rendeltetéséhez méltóbb külső formába hozni.) A szülői estekről nem kapok visszajelzést, azt sem tudom, vajon a sok időszerű és jelentős pedagógiai és gyakorlati téma mellett kap-e még néha teret az adományozás lehetősége.

Nyilván mindenkinek megvan a maga számos baja – az utóbbi időben általában elmondható, hogy senkinek sem könnyebbedett az élete. A Befizetési Csoport tagjaként más szinten is érzékelem a családok nehézségeinek fokozódását. Ennek ellenére töretlenül hiszem, hogy még mindig vannak olyan erőforrásaink, amelyekkel segíthetünk a rászorulóknak abban, hogy fennmaradjanak. Feltehetően többen is vagyunk, akik ilyen-olyan formában más ismerősöket vagy akár ismeretleneket, alapítványokat is segítünk. Ki-ki maga tudja, mire van lehetősége, és azt hogyan osztja meg másokkal. Arra kérlek benneteket, gondoljátok át, van-e még akár csak kevés is, amiről le tudtok mondani, amit oda tudtok adni valakinek, akinek még kevesebbje van. Tartsátok szem előtt az Edmund Burke-től idézett mottó üzenetét, és ne gondoljátok, hogy pár száz forint nem oszt, nem szoroz. Hiszen a bevezetőben

megnevezett óriási összegek egy része hasonlóan kis tételekből adódott össze. Együtt mégis milyen óriási értéket képviselnek!

Vallom, és életem során rendszeresen tapasztalom is, hogy valamennyi eseménynek van „rossz” és „jó” oldala (egyébként is minden minősítés viszonyítás kérdése), és alapvetően derülátó, építő beállítottságú ember vagyok. Ezért a gazdasági helyzet mostanában előtérbe tolatkozó kérdései, a romló pénzügyi lehetőségek, a baljóslatúnak festett jövő, a mindennapokban máris érezhető romló helyzet kapcsán sokat gondolkodom azon, mik lehetnek ennek a sok rossznak a jó hozadékai. Mert kell, hogy legyenek előrevivő hatásai is! Tagadhatatlan, hogy a környezetszennyezés mérséklése, az energiatakarékosság, a tudatosabb fogyasztás, a valódi szükségletek föltérképezése, az értékrendek felülvizsgálata mind-mind az egyének és az emberiség javát szolgálja. Ezekon kívül óriási nyereség lehet az is, ha még inkább egymás felé fordulunk, ha még jobban összekapaszkodunk, mert együtt többre jutunk. Sőt lehet, hogy csak együtt jutunk bármire is. Ettől még nagyobb hangsúlyt kap az adás jelentősége és öröme is. Az adakozás minősége nem elsősorban a vagyoni állapotunkról, hanem a lelki minőségünkről árulkodik. És nehéz időkben még megszívlelendőbb tanács az, hogy a sötétség elátkozása helyett gyűjtünk inkább gyertyát.

Arra kérlek benneteket, hogy segítetek tovább táplálni a Szociális Alap gyertyájának fényét. Kérem, hogy ha a szándék megvan bennetek, de a mozdulat elfelejtődik, akkor cselekedjétek figyelmesen a szándékotok szerint. Erre továbbra is több lehetőségek van. Gyöngyinél megtaláljátok a dobozt. Akinek egyszerűbb, vagy könnyebben eszébe jut, az szülői esten is odaadhatja az adományát annak a szülőtársának, aki már tavaly is foglalkozott a gyűjtéssel (Nagy Piroska, Beran Sára, Csapó Krisztina, Bátor Erika, Kiefer Judit, Smid Anikó). Ezen kívül továbbra is él a Pilisvörösvár és Vidéke Takarékszövetkezet fiókjában e célra nyitott számla, amelynek száma: **65700086–10130751**.

Hálás szívvel köszönöm minden eddigi és valamennyi jövőbeni adakozónak, hogy segít megtartani egy családot, amelyiknek a közösség támogatása és ereje nemcsak anyagi segítséget jelent, hanem általa a hite és a reménysége is megerősítést kap.

Megragadom az alkalmat, és tájékoztatlak benneteket arról, hogy a közelmúltban 30.000,- forint segítséget nyújtottunk egy családnak a Vis Maior Alapból. A Szülői Kollégium és utódja, a Szülői Fórum megszűnése óta a szülőkből álló Befizetési Csoport tagjai döntenek a fölmerülő igények szerinti segítségnyújtás megítéléséről.

Az alap nyitásának első évében 45 család gyarapította a felhasználható összeget. 2004/05-ben 16 család, 2005/06-ban 44 család, 2006/07-ben 42 család és két osztály, a tavalyi tanévben 13 család adományaiból gazdálkodhattunk. Szeptember óta mindössze öt családtól érkezett adomány ebbe a kalapba.

Az alap megnyitása óta eltelt majd' öt és fél év összes adománya mintegy 2 millió forint volt! Összesen 13 családnak segítettünk. Jelenleg 60.533,- forint áll rendelkezésre.

A két alap számai összesen mintegy 4,7 millió forint közösségi adakozásról tanúskodnak.

Ez a szám önmagáért beszél. Hűn mutatja, mekkora erő rejlik a közösségünkben.

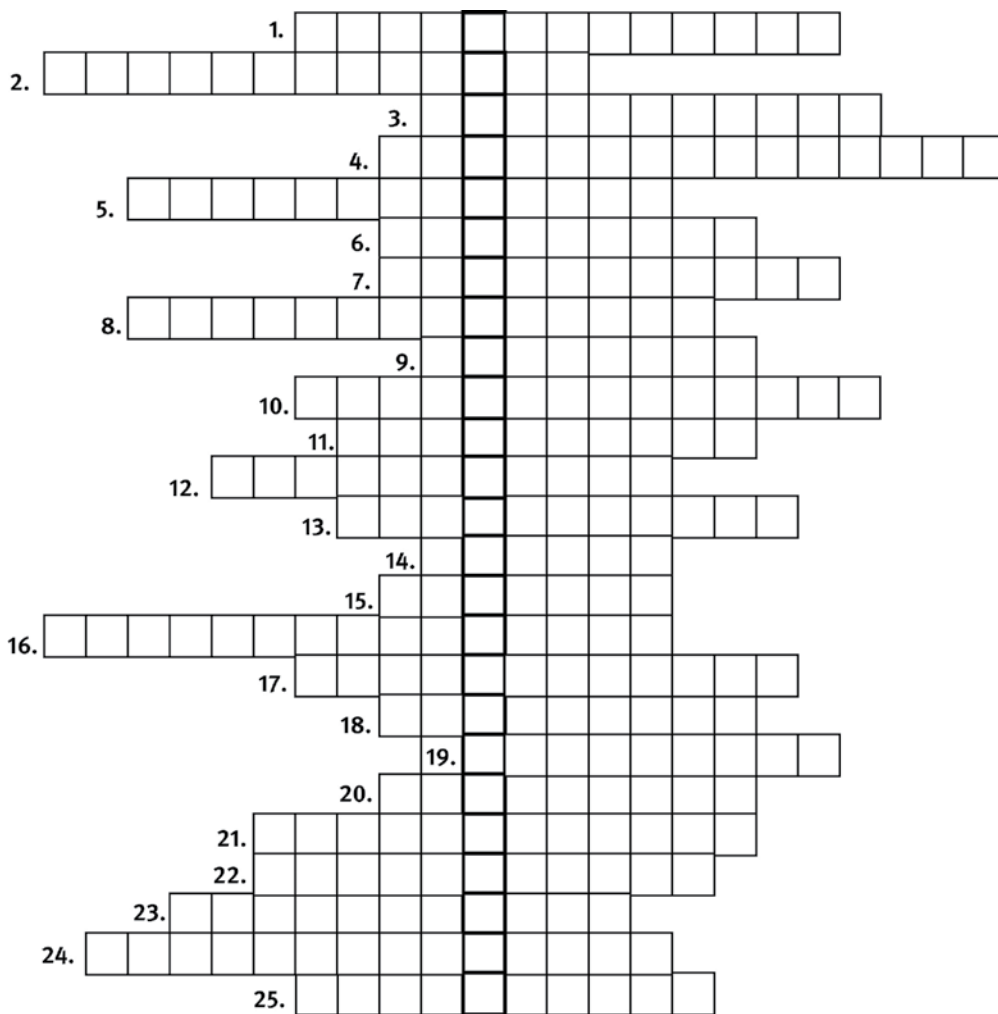
Szeretettel kérlek benneteket, és őszintén kívánom nektek, hogy továbbra is tápláljátok szívetekben az együttérzést, és lehetőségek szerint ezentúl is járuljatok hozzá a nehéz helyzetben élők megsegítéséhez.

Köszönettel a közösség nevében:

Lakatos Anna

Márciusi keresztrejtvény

1. A húsvéti ünnepkör első napja, ehhez kapcsolódó népszokás például a zöldághordás.
2. Március 24-én van az ünnepe, a három arkangyal egyike.
3. Tavaszi jelenség, amikor a levelek és a virágok kibomlanak.
4. A hölgyek napja ez. 1910-től ünneplik március 8-án.
5. Ezen a napon emlékezünk Jézusnak és tanítványainak utolsó vacsorájára.
6. A szerelmi ... műzsája: Erato. Március 21-e a világnapja.
7. Húsvéti népszokás. Régen főleg vízzel tették, ma „szagos” vízzel teszik.
8. Az 1848-as forradalom régies elnevezése.
9. 1881. március 25-én született Bartók Béla. Egyik híres műve.
10. Minek a kezdete március 21-e?
11. A Krisztus halálát követő harmadik napon történt.
12. Krisztus nevelőapja, a názáreti ács.
13. 1900. március 31-én született költő. A *Tücsökzene* és a *Huszonhatodik év* című versek szerzője.
14. A cigányok egyik – talán legismertebb – nyelvjárása.
15. „Tragédia dalban elbeszélve”. Arany János a legnagyobb magyar művelője.
16. Március 29-én született a *Boldog, szomorú dal* költője.
17. Az időjárással foglalkozó tudomány, március 23-án világnap is köszönti.
18. Magyarország legnagyobb létszámú etnikuma. Világnapjuk március 19.
19. Krisztus kereszthalálának napja.
20. Március 15-e a magyar sajtó napja. Ekkor a cikkek íróit is köszöntjük. Kik ők?
21. Kosztolányi Dezső regénye, amely egy tanár tragédiájáról szól.
22. „...vizet áraszt”. Népdalunk kezdő sora.
23. Húsvétkor a locsolók kapják. Lehet festett, viaszolt vagy patkolt.
24. Március 24-én tartjuk az élethez tartozó egyik őselem napját.
25. 1817. március 2-án született a *Toldi* trilógia írója. Ki ő?

A FEBRUÁRI rejtvény megfejtése:

Hát ezek meg micsodák? *Narancs, vállfa, derelyevágó, tökmag.*

Kínálatunkból:

Stockmar festékek, kréták, gyurmák, fóliák.

Aquarellpapírok, ecsetek, rajztáblák,
táblakréták.

Színes mesegyapjúk, filcek, babaanyagok,
textilbabák, kesztyűbabók.

Fa- és fejlesztőjátékok, vonatok, babaházak.

Mesekönyvek, társasjátékok stb.

Fa- és fejlesztőjáték bolt

Budapest VII., Király u 101. / Lövölde térnél

/ Telefon: 46-22-388

Nyitva: H-P 10-18, Szo. 10-13.

SZIGETKÖZI EVEZŐS TÁBOR A DUNASZIGETI ERDEI ISKOLÁBAN

2009. JÚNIUS 28-tól JÚLIUS 4-ig
10-16 éves, úszni tudó gyerekeknek

EVEZÉS, HORGÁSZAT, BATIKOLÁS,
PINGPONG, SAKK, BŐRÖZÉS, NEMEZELÉS, KÖZÖS
JÁTÉKOK, TÁBORTÚZ, TÁRSASJÁTÉKOK.

Táborvezetők:

Fűzfa Zoltán, Szabó Zsuzsanna, Cselik Zita, Nedeczky Áron.

Érkezés: június 28-án, vasárnap délután.
Utazás egyénileg, vagy csoportosan vonattal.

Zárás: július 4-én, szombaton délelőtt.

Szállás: faházban, vagy saját sátorban.

A tábor díja: 29.500,- Ft (éjszakai evezés +1.200,- Ft).

Előleg: 10.000,- Ft április 15-ig.

A fennmaradó összeg június 15-ig vagy a helyszínen.

Jelentkezés: Szabó Zsuzsanna, 1146 Budapest, Abonyi u. 3.

Tel: 06 1 321 29 89 mobil: 06 20 9 437 377

e-mail: orkobo@freemail.hu

Átutalás: 11773140-09396225, OTP

Az építési számla állása: 3.363.098,- Ft

Ezúton mondunk köszönetet az iskola közösségéhez tartozó szülőknek, barátoknak, akik a 2008. évi személyi jövedelemadójuk 1%-át az iskolát fenntartó Török Sándor Waldorf-Pedagógiai Alapítványnak ajánlották fel.

A táblázatban látható, hogyan alakult az alapítvány bevétele az elmúlt 5 évben a személyi jövedelemadó1%-ából:

Adóév	Kapott SZJA 1%	Iskolának átadott támogatás
2004	734.000,- Ft	367.000,- Ft
2005	816.000,- Ft	408.000,- Ft
2006	888.000,- Ft	444.000,- Ft
2007	1.222.000,- Ft	611.000,- Ft
2008*	1.395.000,- Ft	1.070.000,- Ft

*Az Iskolafenntartó Bizottság a 2007. 10. 16-i ülésén javasolta a Kuratóriumnak, hogy a beérkezett támogatás intézmények közötti megosztása a korábban jóváhagyott gyakorlat helyett legyen arányos a tanulók létszámával. (iskola 50%, óvoda 10%, tanárképzés 40%) A Kuratórium jóváhagyta ezt a javaslatot, így 2008. évben már a valóságot jobban tükröző, létszám arányos elosztás lépett életbe.

Amennyiben idén egy kis odafigyeléssel másokat, új támogatókat is megnyerünk ügyünknek, akkor jelentősen növelhetnénk az SZJA 1%-ából befolyó bevételünket.

Fontos! Az SZJA 1% felajánlásakor nem az iskolát és adószámát kell beírni, hanem a fenntartó kiemelten közhasznú Török Sándor Waldorf-Pedagógiai Alapítványt. Adószám: 19008343-2-41

Köszönetet mondunk továbbá azon családoknak, akik a rendszeresen befizetett vállalkással nagymértékben hozzájárulnak iskolánk napi működésének anyagi biztonságához.

Jámbor Judit

Vásár

A nagy sikerre való tekintettel a 12. osztály április 27–30. között megismétli mindenes vásárát. A bevételt az év végi művészeti útra fordítjuk. A húsvéti szünet utáni héten, április 20–24-ig várjuk felajánlásaitokat a 12. osztályban.

Szívesen fogadunk ruhaneműt, játékokat, könyveket, sporteszközöket (kinőtt biciklit, rollert, bukósisakot, görkorcsolyát, tollas-, tenisz- és pingpongütőt, téli sporteszközöket stb.), biciklis gyerekülést, autósülést, virágmagot, növényeket – szobait és kertit (pl. eperpalántát vagy málnabokrot) is –, lekvárt, szerszámokat, megunt hobbygyűjteményeket (pl. szalvétagyűjteményt), csecsebecskéket, kisebb lakásfelszerelési vagy konyhai tárgyakat vagy bármit.

Előre is köszönjük a segítségüket!

A 12. osztály

A francia nyelvvizsga letételéhez szeretnék augusztusban egy hónapot francia nyelvterületen dolgozni. Bármilyen munka érdekel. Ha valakinek van ötlete, kérem, jelezze. Segítségét előre is köszönöm!

Sallay Zsuzsi, 13. osztály

Pályázati felhívás

Az iskola hagyományainak megfelelően idén is pályázni lehet az adventi bazar nettó bevételének 50 százalékára. Az összeg 250 ezer Ft. Támogatási kérelmeiteket április 3-ig juttassátok el Gyöngyihez, így a tavaszi szünet előtt megszülethet a döntés, amelyről minden pályázót értesítünk.

3. osztály

Kedves Szülők!

Az április havi ebédbefizetés időpontja: 2009. március 23-24., hétfő-kedd. 15 napra a Kolozy ára 6.600.-Ft, nagycsaládos kedvezménnyel 3.300.-Ft. A bio 7.800.-Ft, kedvezménnyel 4.500.-Ft. Kérem, az időpontokat tartsátok be!

Gyöngyi